

forlaget blive Studiet aldeles uvedkommende. Det kan gjerne være, at Forlagets Sværksættelse vil medføre, at der bliver færre juridiske Studenter end hidtil; men dersom den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 8de Valgsreds (Mineskab) ikke vil paastaae — og det troer jeg ikke han vil — at den Mand, der har underkæstet sig fuldstændig juridisk Examen, derved er bleven en juridisk Videnskabsmand, troer jeg heller ikke, at der af den Omstændighed, at Antallet af juridiske Studerende indskrænkes, kan drages nogen Slutning om den juridiske Videnskabeligheds Tilstand og endnu mindre om Udelæggelsen deraf. Jeg skal med Hensyn til Anordningen af 1821 bemærke, at min personlige Mening om den er, at den har været meget velgjørende. Den Maade, hvorpaa der i de sidste 30 Aar er virket ved det juridiske Facultet ved Forelæsninger og Skrifter, er vist fra alle Sider anerkendt at være særdeles udmærket. Naar jeg har sagt dette, vil man være enig med mig i, at jeg sætter denne Anordning ligesom ogsaa Revisionen af den af 1839 meget høit, ligesom jeg ogsaa gjentager, at det juridiske Facultet, saaledes som det har bestaaet i den Tid, denne Anordning har eksisteret, har hævdet sin Anseelse ved Universitetet, idetmindste ligesaa godt som noget andet Facultet; men dermed anseer jeg ikke Sagen for afgjort. Jeg troer desuagtet, at Anordningen af 1821 ikke har opnaaet sin Bestemmelse. Der staaer udtryffeligt i Indledningen til den, at den gaaer ud paa at indrette det juridiske Studium ved Universitetet saaledes, at de juridiske Studerende kunne duelliggjøre sig til Statens Tjeneste eller lægge Grunden til Videnskabens egentlige lærde Studering ved Hjælp af Forelæsningsne og uden Manuduction; det staaer der udtryffeligt. Men Enhver, som har kendt Kjøbenhavns Universitet i de sidste 30—40 Aar, vil vide, at det er saa langt fra, at Manuductionsvesenet er aftaget, og at de juridiske Indfigter, som Candidaterne lægge for Dagen, ere erhvervede igennem Forelæsninger og Selbstudium, at tværtimod det Mobsatte er Tilfældet. Det er netop Manuductionsvesenet, som hersker den Dag idag ligesaagodt som i 1821. Fra dette Synspunkt troer jeg, at man kan sige at For-

ordningen af 1821 ikke har fuldenbt, hvad der ved den var tilsigtet; ja, den har ikke engang naaet noget af sine Formaal i den Henseende. Derimod er det vistnok utvivlsomt, at Anordningen i en anden Henseende har naaet sit Maal, det nemlig, at tilveiebringe en paalidelig Prøve for de juridiske Candidaters Dygtighed; med Hensyn til dette Punkt siger jeg, at saaledes som Candidaterne ere blevene prøvede siden 1821, er det min Overbeviisning, at denne Prøve har været særdeles paalidelig, hvad de theoretiske Kundskaber angaaer. Der har manglet Noget ved denne Prøve, men det er hverken Facultetets eller Censorernes Skyld, det er hele Anordningens Skyld. Der har manglet en Undersøgelse om, hvorvidt Candidaterne virkelig have gjort sig bekendte med de praktiske Retsforhold, som man vistnok vil give mig Ret i ere meget forskellige fra de theoretiske Bærefættninger. Man har i 1839 ved det juridiske Examensvæsens Revision forsøgt at forbedre Examen noget i praktisk Henseende derved, at man har dannet et Udvalg, bestaaende af 2 Profesorer og 3 Assesorer i Overretten, til at give praktiske Opgaver. Tanken med denne Forandring var den at ville tilveiebringe en med det virkelige Liv mere stemmende Prøve paa Candidaternes Dygtighed. Det kan gjerne være, at Prøven derved er bleven forbedret nu fremfor tidligere, men efter de personlige Erfaringer, jeg har til Candidater, der komme fra det juridiske Examensbord, saa, hvor dygtige de end ellers kunne være, ville de i Almindelighed være uistfædede til at optræde strax som selvstændig handlende; de maae først gjenningaae den hele praktiske Skole forfra. Dersom jeg har forstaaet den ærede Forslagsstiller rigtig, saa er det Opgaven for Lovforslaget: at tilveiebringe praktisk duelige Mænd for Statsstyrelsens Behov, og dernæst: ikke at voldgive alle Statsembeder til at være juridiske, thi det er derved, at de juridiske Candidaters Antal er bleven saa stort, derved er det, at Pretensionerne ere vøgede saa overordentlig. Saaledes som Statsstyrelsen har været i en Række af Aar, har man anseet det, om ikke fornødent saa dog gavnligt for Stats tjenesten at besætte de fleste underordnede administrative Poster